

گروه آموزشی پرستاری کودکان و نوزادان
طرح دوره نظری و عملی *Course plan*

شماره درس: ۵۱۵۳۲۷

عنوان درس: نوزادان و مراقبت‌های مربوطه

نوع و تعداد واحد(نظری/عملی): ۱ واحد نظری

دروس پیش نیاز: جنین شناسی

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): ترم ۴ کارشناسی مامایی نیمسال تحصیلی: ۱۴۰۵-۱۴۰۴

زمان کلاس: سه شنبه ۱۶-۱۴ (۸ هفته دوم) مکان کلاس: کلاس ۱۱

مسئول درس: دکتر اعظم اسحقیان شماره تماس: ۰۹۱۳۳۷۰۱۵۲۹، ۰۳۱۳۷۹۲۷۵۷۳

مکان و زمان حضور در دفتر کار: دوشنبه ۱۶-۱۴

Email: azam.eshaghian@yahoo.com/eshaghian.azam@gmail.com

اساتید درس: خانم دکتر عسگری، دکتر اسحقیان

شرح درس:

این درس به تدریس مباحث مختلف پیرامون شناخت حالات نوزاد به هنگام سلامت و بیماری و تشخیص نیاز آنان در موارد انجام اقدامات لازم و مناسب می پردازد

*هدف کلی دوره (در سه حیطه دانشی، نگرشی، مهارتی و حتما پنج صلاحیت بالینی اصلی شامل: نگرشها و باورها، حرفه ای گرایی، مهارتهای ارتباطی و بین فردی، عملکرد مبتنی بر شواهد، رهبری و مدیریت در نوشتن اهداف لحاظ شود):

۱. شناخت حالات نوزاد و شیرخوار در هنگام سلامت و بیماری و تشخیص نیازها و تصمیم گیری در مورد انجام اقدامات لازم و مناسب بویژه در نوزادان آسیب پذیر نظیر نوزاد نارس و غیره.
۲. آشنایی با ناهنجاریها و بیماریهای نوزاد و شیرخوار و توانایی انجام معاینات نوزاد
۳. شناخت نحوه رشد تکامل و نقش تغذیه با شیر مادر بر سلامت کودک و کمک به پیشگیری از بیماری ها و مرگ و میر نوزادان و کسب مهارت در آموزش موارد فوق به مادران بر اساس شرایط فرهنگی و اجتماعی
۴. رعایت اصول بهداشتی و پیشگیری از بیماریها از جمله واکسیناسیون به منظور سلامت نوزاد و آموزشهای لازم به مادر و خانواده بر اساس موازین قانونی، اخلاقی و حرفه‌ای

*اهداف اختصاصی دوره (در سه حیطه دانشی، نگرشی، مهارتی با لحاظ پنج صلاحیت بالینی اصلی):

- ۱- فیزیوپاتولوژی، علائم بالینی، نحوه تشخیص، درمان و مراقبت در ناهنجاریهای مادرزادی دستگاه عصبی (میکروسفالی، ناهنجاریهای لوله عصبی، تراکئومالاسی و...) را شرح دهد.
- ۲- مشکلات تنفسی نوزادان (آپنه ایدوپاتیک پره ماچوریتی، تنفس دوره‌ای نوزادی، تاکی پنه گذرای نوزادی، RDS، بیماری غشای هیالن) را شناسایی کند.

- ۳- فیزیوپاتولوژی، علائم بالینی، نحوه تشخیص، درمان و مراقبت در ناهنجاری‌های مادرزادی دستگاه گوارش (فیستول بین مری نای و تراشه، آنژی مری و...) را توضیح دهد.
- ۴- به ویژگی‌های نوزادان توجه کرده و اهمیت آنها را بداند.
- ۵- در بحث‌های کلاسی، پایبندی به ارزش‌های اخلاقی و احترام به تنوع فرهنگی و خانوادگی را نشان دهد.
- ۶- نسبت به نقش خود در حمایت از این نوزادان و خانواده‌ها، حس مسئولیت‌پذیری حرفه‌ای را بروز دهد.
- ۷- برای آموخته‌های خود در خصوص نوزادان، ارزش قائل شده و نسبت به کاربردی ساختن آنها مصمم باشد.
- ۸- شرایط و مشکلات نوزادان مبتلا به بیماری‌ها و ناتوانی‌های مختلف و خانواده آنها را درک نماید و بینش پیشگیرانه نسبت به مشکلات و توانمندی خانواده کسب نماید.
- ۹- عفونت‌های نوزادی، فیزیوپاتولوژی، علائم بالینی، نحوه تشخیص، درمان، پیشگیری و مراقبت‌های مربوط به عفونت بند ناف، ورم ملتحمه نوزادی، مننژیت نوزادی و دیپیر راش را به صورت علمی بیان کند.
- ۱۰- تنظیم آب و الکترولیتها در نوزادان، مایع درمانی و تغذیه نوزاد را تشریح نماید.
- ۱۱- خونریزی در نوزادان، علل خونریزی، علائم بالینی، مراقبت از خونریزی ناشی از کمبود ویتامین K، را توضیح دهد.
- ۱۲- تکنیک صحیح احیای نوزاد را بداند.
- ۱۳- احیای قلبی ریوی، اندیکاسیون‌ها، شرایط فیزیکی، محیط و وسایل لازم برای احیای نوزاد، داروها، چگونگی انجام آن را توضیح دهد و بر روی مولاژ نشان دهد.

روش تدریس:

جلسات حضوری مطابق با طرح درس در کلاس‌های مشخص شده، از طرف آموزش با استفاده از رویکردها و فنون نوین تدریس، برگزار خواهد شد.
جلسات آنلاین مطابق با طرح درس با استفاده از نرم افزارهای ادوبی کانکت و یا گوگل میت بر اساس شرایط برگزار خواهد شد.

مسئولیت‌های فراگیران:

وظایف فراگیران در جلسات حضوری و آنلاین:
در جلسات حضوری مشارکت فعال داشته باشد و در کلاس‌های آنلاین ضمن حضور و مشارکت فعال امکانات لازم جهت برقراری ارتباط تصویری و صوتی را فراهم نماید.
محتوای بارگزاری شده در جلسات آنلاین را به موقع مطالعه نموده و تکالیف و گفتگوهای خواسته شده را در بازه زمانی تعیین شده، بارگزاری نماید.

قوانین و مقررات کلاس:

آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرائی موجود در سایت دانشکده پرستاری، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آیین نامه پوشش حرفه ای رعایت گردد.
بر اساس مصوبه آئین نامه آموزشی نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس به شرح زیر است.
الف) غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در آئین نامه آموزشی مربوطه در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی معتبر و تأیید شده و با تشخیص مدیر گروه مربوطه مجاز شناخته شود.
ب) نحوه برخورد با غیبت غیر موجه دانشجو در کلاس درس در سقف کمتر از $\frac{4}{17}$ (چهار هفدهم) بشرح زیر می باشد:

- یک جلسه غیبت غیرموجه قابل بخشش
- دو جلسه غیبت غیرموجه کسر ۱ نمره
- سه جلسه غیبت غیرموجه کسر ۲ نمره
- چهار جلسه غیبت غیرموجه کسر ۴ نمره

ج) در خصوص نحوه برخورد با تعطیلی کلاس (غیر مجاز) که به صورت گروهی انجام می شود به ازای هر جلسه استاد می تواند تا سقف ۲ نمره کسر نماید.

بدیهی است غیبت بیش از حد مجاز (۴/۱۷) منجر به نمره صفر در درس خواهد بود و در صورت مجاز بودن غیبتها با ارائه مستندات و اخذ موافقت شورای آموزشی دانشکده، موجب حذف درس خواهد شد.

- سیاست های مسئول درس در مورد تاخیر و هرگونه تخطی از آیین نامه انضباطی دانشجو در کلاس درس: حضور و غیاب در جلسات حضوری و آنلاین از طریق مشارکت دانشجو در مباحث و در جلسات آفلاین از طریق پاسخ به تکالیف و شرکت در گفتگو صورت خواهد گرفت. به تکالیفی که پس از زمان مقرر ارسال می گردد و یا کاملا مشابه با هم باشد، نمره ای تعلق نمی گیرد. روزهایی که به دلیل مناسبت های مختلف تعطیل خواهد شد، با هماهنگی استاد حتما کلاس جبرانی برگزار خواهد شد.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره
۱	شرکت فعال در کلاس و فعالیت های مربوطه	۲
۲	آزمون پایان ترم	۱۸
		۲۰

*منابع اصلی:

- ۱- نم نباتی، م و همکاران، درسنامه پرستاری از کودک بیمار مبتنی بر الگوی حل مشکل و فرایند پرستاری، ۱۴۰۰، نشر حیدری
- 2- Kliegman RM, Behrman RE, Jenson HB, Stanton BM. Nelson textbook of pediatrics e-book. Elsevier Health Sciences; 2025.
- 3- Hockenberry MJ, Duffy E, Gibbs K, Wong's Nursing Care of Infants and Children-E-Book, 12th, Elsevier Health Sciences, 2024.

* منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر: (کتاب، مجله، سامانه و...)

1. Murray, Sharon Smith., McKinney, Emily Slone., Holub, Karen Shaw., Jones, Renee. Foundations of maternal-newborn and women's health nursing: Elsevier
2. Lowdermilk, Deitra., Cashion, Mary Catherine., Perry, Shannon., Alden, Kathryn., Olshansky, Ellen. Maternity and Women's Health Care-e-book: Elsevier Health Sciences.
3. <https://publications.aap.org/pediatrics>
4. [http:// YouTube.com](http://YouTube.com)
5. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
6. <https://www.uptodate.com/>
7. <https://www.medscape.com/>
8. <https://www.magiran.com/>
9. <https://www.sid.ir/>
10. www.iranmedex.com

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس

عنوان درس: نوزادان و مراقبت‌های مربوطه
 نیمسال تمصیلی: دوم ۱۴۰۵-۱۴۰۴
 مکان کلاس: دانشکده پرستاری و مامایی
 ساعت کلاس: سه شنبه ۱۶-۱۴ کلاس ۱۱

ردیف	تاریخ	عنوان جلسه	نوع جلسه	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس	مدرس
۱	۱۴۰۵/۲/۲۲	ناهنجاری‌های مادرزادی میکروسفالی، ناهنجاری‌های لوله عصبی، تراکئومالاسی و....	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	دکتر اسحقیان
۲	۱۴۰۵/۲/۲۹	ناهنجاریهای مادرزادی آترزی کوان، فیستول بین مری و تراشه و آترزی مری، هرنی دیافراگم و....	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر عسگری
۳	۱۴۰۵/۳/۵	مشکلات تنفسی نوزادان، آپنه نوزادی، تنفس دوره‌های نوزادی، آپنه ایدیوپاتیک پره ماچوریتی، تاکی پنه گذاری نوزادی	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر عسگری
۴	۱۴۰۵/۳/۱۲	احیای قلبی ریوی اندیکاسیون‌های احیا، شرایط فیزیکی محیط و وسایل لازم برای احیاء نوزاد	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر عسگری
۵	۱۴۰۵/۳/۱۹	خونریزی در نوزادان علل خونریزی، علائم، سیر بالینی، مراقبت خونریزی ناشی از کمبود ویتامین K	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	دکتر اسحقیان
۶	۱۴۰۵/۳/۲۶	عفونت‌های نوزادی فیزیوپاتولوژی، سیر بالینی/ علل، تشخیص و درمان و مراقبت‌های مربوط به عفونت بند ناف، ورم ملتحمه نوزادی، مننژیت نوزادی، نحوه پیشگیری، درمان و مراقبت از دیپیر راش	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	دکتر اسحقیان
۷	۱۴۰۵/۴/۲	ادامه ناهنجاری‌ها (سیستم ادراری تناسلی)	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر عسگری

دکتر اسحقیان	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	آب و الکترولیت در نوزادان و مایع درمانی، تغذیه نوزاد	۱۴۰۵/۴/۹	۸
--------------	---	---	---	----------	---

لینک کلاس مجازی:

<https://meet.mui.ac.ir/rqiaf0bleo0d/>

تاریخ امتحان میان ترم: -

تاریخ امتحان پایان ترم (بر اساس تقویم آموزش): اعلام توسط آموزش بر اساس تقویم

سایر تذکرهاي مهم برای دانشجویان: شرکت فعال و منظم در جلسات کلاس، شرکت در بحث و پرسش و پاسخ‌های کلاسی